

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

Katowice, dn. 27 listopada 2014r.

RKT-61-39/13/SB

DECYZJA Nr RKT-37/2014

Stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko Pawłowi Krępackiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą LIDER w Zabrze,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów** działania Pawła Krępackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „LIDER” w Zabrze, polegające na:

1. obciążaniu konsumentów kosztami montażu instalacji zestawu umożliwiającego korzystanie z usług świadczonych przez Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez nich od umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa, co naruszało art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t. j. Dz.U. z 2012r., poz. 1225), co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

2. naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie konsumentów na piśmie o prawie odstąpienia od umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, oraz niewręczanie wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t. j. Dz.U. z 2012r., poz. 1225), co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

3. zaniechaniu wprowadzającym w błąd, polegającym na niepodawaniu konsumentom przy zawieraniu umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” imienia i nazwiska przedsiębiorcy, co naruszało art. 6 ust. 1 i 4 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206), co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **i stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 15 marca 2014r.**

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy

konsumentów, nakłada się na Pawła Krępackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą LIDER w Zabrze **kary pieniężne**, z tytułu naruszenia zakazów, o jakich mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie:

- 1) opisanym w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji w wysokości **706 złotych** (słownie: siedmuset sześciu złotych),
- 2) opisanym w punkcie I.2 sentencji niniejszej decyzji w wysokości **471 złotych** (słownie: czterystu siedemdziesięciu jeden złotych),
- 3) opisanym w punkcie I.3 sentencji niniejszej decyzji w wysokości **236 złotych** (słownie: dwustu trzydziestu sześciu złotych).

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża się Pawła Krępackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „LIDER” w Zabrze, kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie **40 złotych** (słownie: czterdziestu złotych), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z urzędu przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające (RKT-403-19/11/SB) w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością Pawła Krępackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą LIDER w Zabrze (zwanego dalej także przedsiębiorcą lub LIDER-em) występowało naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm. - zwanej dalej także uokik).

W dniu 12 grudnia 2013 r. postanowieniem nr 1 (dowód: karty nr 2, 3) wszczęte zostało z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez przedsiębiorcę bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

I. obciążaniu konsumentów kosztami montażu instalacji zestawu umożliwiającego korzystanie z usług świadczonych przez Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez nich od umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa, co może naruszać art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t. j. Dz.U. z 2012r., poz. 1225) – zwanej dalej także ustawą o ochronie niektórych praw konsumentów, co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

II naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie konsumentów na piśmie o prawie odstąpienia od umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, oraz niewręczanie wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

III. zaniechaniu wprowadzającym w błąd, polegającym na niepodawaniu konsumentom przy zawieraniu umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” imienia i nazwiska przedsiębiorcy, z którym ją zawiera, co może naruszać art. 6 ust. 1 i 4 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206) – zwanej dalej także ustawą o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stanowisko przedsiębiorcy

W odpowiedzi na zarzuty postawione w postanowieniu nr 1 o wszczęciu postępowania przedsiębiorca przedstawił swoje stanowisko (dowód: karty nr 102-104): Przedsiębiorca nie uznał argumentów Prezesa Urzędu. W sprawie pierwszej z praktyk stwierdził, że błędnie nie zostały uwzględnione różnice pomiędzy umową o abonament, a umową o dzieło, jaką jest umowa o instalację zestawu do odbioru telewizji cyfrowej. Skoro umowa o dzieło jest umową zawieraną obok umowy głównej i w żaden sposób nie warunkuje jej wykonania, automatyczne przenoszenie reżimu konsumenckiego na inne umowy, bez zbadania ich statusu w kontekście m.in. wyłączeń zawartych w art. 5 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów jest, co najmniej przedwczesne. Dodano, że montaż traktowany jest jako dodatkowa usługa, z której konsument może, a nie musi skorzystać. Przedsiębiorca wyjaśnił, że zatrzymywał płacone przez konsumentów kwoty w sytuacji rozwiązania umowy. Przedsiębiorca zatrzymywał – wobec zmiany wzorów dokumentów używanych w obrocie – tylko należność za wykonaną usługę, która podlegała wyłączeniu z zakresu ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów (dowód: karta nr 103).

W sprawie drugiej z praktyk przedsiębiorca przedstawił argumentację analogiczną, jak w przypadku wcześniejszej praktyki. Ponieważ dodatkowa usługa była traktowana jako coś zupełnie odrębnego od umowy o abonament, a ponadto nie podlegała pod zakres ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, rzeczą zbędną było umieszczenie informacji o prawie do odstąpienia. Przedsiębiorca podniósł, że według zakładanego scenariusza konsument otrzymywał 2 dni czasu pomiędzy złożeniem zamówienia a dokonaniem instalacji na podjęcie ostatecznej decyzji. Wyjaśniono, że dzięki temu brak było w tym przypadku elementu zaskoczenia, czy wykorzystania pewnej impulsywności w procesie podejmowania decyzji konsumentów.

Odnosnie trzeciej z zarzucanych praktyk przedsiębiorca wyjaśnił, że do tej pory kierował się art. 16 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 672 ze zm.), która wskazywała, że przedsiębiorca wpisany do rejestru przedsiębiorców albo ewidencji jest obowiązany umieszczać w oświadczeniach pisemnych, skierowanych w zakresie swojej działalności do oznaczonych osób i organów numer identyfikacji podatkowej oraz posługiwać się tym numerem w obrocie gospodarczym i prawnym. Przedsiębiorca stwierdził, że jego zdaniem podanie nazwy, adresu siedziby, numeru NIP oraz numeru REGON jest wystarczające dla konsumenta do zidentyfikowania usługodawcy. Zwrócono uwagę na dostępność Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Ze względu na te okoliczności przedsiębiorca uznał, że nie podanie konsumentom swojego imienia i nazwiska oprócz nazwy nie wpłynęło negatywnie na podjęcie przez konsumentów decyzji.

Pismem z dnia 11 czerwca 2014r. (dowód: karty nr 155, 156) przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o prawie do zapoznania się z materiałem zgromadzonym w sprawie, z którego nie skorzystał.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Paweł Krępacki prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą LIDER w Zabrze na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – zwanej dalej także CEIDG (dowód: karta nr 106).

Przedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą polegającą na pośredniczeniu w zawieraniu umów o abonament w zakresie usług telewizji cyfrowej świadczonych przez Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o., a następnie przez ITI Neovision SA (następca prawny Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o.) (dowód karta nr 22). Dodatkowo przedsiębiorca świadczył usługi montażu instalacji zestawów do odbioru ww. usług telewizji cyfrowej (dowód: karta nr 19). Umowy w sprawie ww. usług były z konsumentami zawierane w ich domach, a więc poza lokalem przedsiębiorstwa (dowód: karty 19-20).

Przy zawieraniu umów z konsumentami wykorzystywane były m.in. następujące dokumenty: „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+”, „Zamówienie na zawarcie umowy o abonament”, „Umowa o abonament”.

Stosowany druk „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” zawierał informacje dotyczące: kalkulacji kosztów instalacji zestawu Cyfry+, instalacji zestawu w ofercie standardowej lub w ofercie specjalnej, daty oraz miejsca instalacji. Obejmował on również informacje odnośnie opcji użytkowania dekodera: najem, nabycie na własność. Na zamówieniu podawana była informacja w sprawie pobrania zaliczki. Zamówienie zawierało również podpisywane przez konsumentów oświadczenie w brzmieniu: *„Niniejszym wyrażam zgodę na zainstalowanie przez LIDER (Instalator) zestawu satelitarnego otrzymanego przy zawarciu umowy o abonament CYFRA+ (Umowa) i przyjmuję do wiadomości, że w wypadku odstąpienia lub rozwiązania Umowy, uiszczona przeze mnie – na rzecz Instalatora – kwota za wykonaną przez niego usługę instalacji zestawu satelitarnego, w wysokości ... PLN, nie podlega zwrotowi”* (dowód: karty nr 45, 75-76, 84-85).

W toku prowadzonych działań przedsiębiorca poinformował, że klient może odstąpić od umowy o abonament w terminie 10 dni od dnia jej zawarcia. Uprawnienia tego nie stosuje się do usług świadczonych na podstawie umowy o wykonanie instalacji zestawu do odbioru telewizji cyfrowej. W konsekwencji konsument nie może odstąpić od tej drugiej umowy, a złożone oświadczenie o odstąpieniu od umowy o abonament nie niweczy skutków prawnych umowy o wykonanie instalacji zestawu. Mając na względzie przedstawione przez przedsiębiorcę stanowisko oraz zgromadzone dokumenty w postaci zamówień usług oraz umów o abonament wraz z załącznikami uznano, że przedsiębiorca nie informował konsumentów o prawie do wypowiedzenia umowy instalacji oraz nie wręczał im wzoru oświadczenia o odstąpieniu od tej umowy (dowód: karty nr 19-20).

Prezes Urzędu ustalił, że dokument dotyczący zamówienia instalacji był wypełniany i podpisywany w trakcie pierwszej wizyty przedsiębiorcy w domu konsumenta. W trakcie tej wizyty przedstawiana była również oferta umowy abonamentowej. Dopiero podczas drugiej wizyty następował montaż urządzeń (dowód: karty nr 40-42).

W dokumentach podpisywanych przez konsumentów przedsiębiorca używał dwóch rodzajów pieczęci. Pierwsza z nich zawierała następujące informacje: *LIDER 41-800 Zabrze ul. (...), NIP (...), REGON (...) tel. ...*”. Była również używana pieczęć zawierająca inne dane: *„Autoryzowany Dystrybutor CYFRA+ nr (...), (tajemnica przedsiębiorstwa) 41-800 Zabrze, ul. (...), Tel. ... kom. ... Centrala Katowice...”*. Jednak nazwa ta dotyczyła zupełnie innego przedsiębiorcy niż strona niniejszego postępowania, pełniącego funkcję autoryzowanego

dystrybutora usług Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o. Na drugiej używanej pieczęci podana była nazwa przedsiębiorcy „LIDER”. Pieczęć ta była umieszczana na „Zamówieniu instalacji zestawu do odbioru Cyfry+”. Ponadto w treści „oświadczenia” wpisanego w zamówienie instalacji dotyczącego faktu nie podlegania zwrotowi wpłaconej przez konsumenta kwoty z tytułu instalacji urządzenia przedsiębiorca podawał jedynie nazwę LIDER, którą się posługuje. Nazwa ta wraz z adresem prowadzenia działalności oraz numerem NIP była również umieszczana na paragonach fiskalnych potwierdzających wpłatę gotówki. W dostarczonych dokumentach nie zostało podane imię i nazwisko przedsiębiorcy (dowód: karty nr 64-99).

Przedsiębiorca przedstawił wyjaśnienia dotyczące zmiany stosowanych wzorów dokumentów przy zawieraniu umów z konsumentami dotyczących korzystania z usług telewizji cyfrowej oraz świadczenia usług instalacji.

Wraz ze zmianą Spółki świadczącej usługi telewizji satelitarnej z Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o. na ITI Neovision SA wprowadzono ogólną zmianę w zakresie wzorów zamówienia na instalację. Wyjaśniono, że dokument „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” był stosowany od 01 lipca 2007r. do 25 marca 2013r. Przedsiębiorca poinformował, że oświadczenie informujące klientów, że przez podpisanie dokumentu zgadzają się na to, że w wypadku odstąpienia lub rozwiązania, uiszczona na rzecz instalatora kwota za wykonaną przez niego usługę instalacji zestawu satelitarnego nie podlega zwrotowi, przestało być przedkładane klientom w marcu 2013r. (dowód: karta nr 149).

Z przekazanych przez przedsiębiorcę informacji wynika, że po zaprzestaniu stosowania dokumentu zawierającego ww. oświadczenie dotyczące nie zwracania konsumentom wpłaconych kwot w przypadku rozwiązania umowy nie były stosowane oddzielne dokumenty dotyczące zamówienia usługi montażu. Na zamówieniu o abonament określana była kwota za wykonanie usługi instalacji (dowód: karta nr 149). Powyższe potwierdzają dostarczone dokumenty (dowód: karty nr 113, 124). Dodatkowo przedstawione zostały paragony fiskalne potwierdzające przyjęcie od konsumentów środków pieniężnych (dowód: karty nr 132, 133). Przedsiębiorca wyjaśnił, że „najprawdopodobniej dostarczone paragony dotyczyły usługi montażu” (dowód: karta nr 141).

W sprawie udokumentowania zmiany stosowanej praktyki dotyczącej zwracania konsumentom wpłaconych środków pieniężnych w przypadku odstąpienia od umów zawartych poza lokalem, przedsiębiorca oświadczył, że wszystkim klientom, którzy wystąpili o zwrot kosztów, pieniądze zostały wypłacone. Nie były zwracane koszty tylko w wypadku, gdy klient pozostawił na swój użytek wykonaną instalację – antenę, wysięgnik, kable, dyble itp. (dowód: karta nr 149). Jednak przedsiębiorca nie przedstawił żadnych dokumentów potwierdzających zmianę sposobu działania, w szczególności potwierdzeń zwrotu wnoszonych przez konsumentów opłat z tytułu kosztów wykonania usług instalacji, gdy odstąpili oni w terminie 10 dni od umów montażu zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa.

Na dokumentach dostarczonych w trakcie postępowania w sprawie podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów nadal użyta była pieczęć zawierająca nazwę innego przedsiębiorcy (tajemnica przedsiębiorstwa), niż świadczący usługi montażu oraz reprezentujący dostawcę usług telewizji satelitarnej przy podpisaniu dokumentów w domach konsumentów. Natomiast na paragonie fiskalnym potwierdzającym przyjęcie wpłaty konsumenta znajdowała się jedynie nazwa podmiotu i jego numer NIP (dowód: karty nr 113-123).

Przedsiębiorca poinformował, że od dnia 15 marca 2014 r. nie współpracuje już z ITI Neovision SA (poprzednio Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o.) i nie ma dostępu do dokumentów dotyczących zawartych wcześniej z konsumentami umów.

Na podstawie dokumentu Informacja o wysokości dochodu (straty) z pozarolniczej działalności gospodarczej w roku podatkowym 2013 ustalono przychód przedsiębiorcy, który wyniósł (tajemnica przedsiębiorstwa)zł (słownie: (tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karta nr 150).

W toku niniejszego postępowania Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w art. 24 ust. 2 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

W przypadku, gdy doszło do naruszenia art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu na podstawie art. 26 ust. 1 tej ustawy uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechanie jej stosowania. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W przypadku określonym w art. 27 ust. 1 ww. ustawy Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania (art. 27 ust. 2 ww. ustawy).

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu jest prowadzona w interesie publicznym. Działania oparte na przepisach niniejszej ustawy są zatem podejmowane w interesie publicznym, w celu ochrony interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek do uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy oceniane działania godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku i poprzez to powodują zaburzenia w jego prawidłowym funkcjonowaniu. Do naruszenia interesu publicznego dochodzi, gdy skutki określonych działań mają charakter powszechny, dotyczą wszystkich potencjalnych podmiotów na danym rynku¹.

Niniejsza sprawa ma charakter publicznoprawny, gdyż dotyczy naruszenia interesu wszystkich konsumentów, którzy zawarli umowy z przedsiębiorcą, a także potencjalnych jego klientów. Analiza umów zgromadzonych dokumentów, a także przedstawionych wyjaśnień co do okoliczności zawierania umów nie wykazała, aby określały one szczegółowych warunków, które umożliwiałyby konsumentom zawarcie umów w zakresie montażu urządzeń do instalacji w zakresie telewizji cyfrowej w oparciu o pełne informacji do otrzymania, których mieli prawo zgodnie z ustawą o ochronie niektórych praw konsumentów oraz wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego.

---

¹ Konrad Kohutek: Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2008r., strona 47

Z uwagi na to, że w niniejszej sprawie przedmiotowa przesłanka została spełniona, istniała możliwość poddania zachowania przedsiębiorcy dalszej ocenie pod kątem stosowania przez niego praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Na mocy art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Aby można było stwierdzić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów muszą kumulatywnie zostać spełnione następujące przesłanki:

- oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- praktyka musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów,
- praktyka musi być bezprawna.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.) tj. osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną nie będącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 ww. ustawy). Działalnością gospodarczą jest zgodnie z przepisem art. 2 tej ustawy, zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W niniejszym postępowaniu podmiot będący stroną postępowania posiada status przedsiębiorcy, gdyż prowadzi działalność na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dowód: karty nr 14, 15). W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, że Paweł Krępacki prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą LIDER w Zabrze jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 uokik. Zachowania niniejszego podmiotu podlegają ocenie na podstawie przepisów uokik.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiuje pojęcia zbiorowych interesów konsumentów, stąd przy ustalaniu jego treści należy odwołać się do orzecznictwa sądowego. Pojęcie zbiorowych interesów konsumentów zostało szeroko omówione przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2008r. (sygn. akt III SK 27/07). W uzasadnieniu Sąd Najwyższy podał, iż gramatyczna wykładnia tego pojęcia prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowego interesu konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka przedsiębiorcy skierowana jest do „nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów”. Wystarczające powinno być w jego ocenie ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów, za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy orzekł też, że „praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że

potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy”.

W rozważanym przypadku oferowane były usługi nieograniczonej grupie osób. W efekcie stosowanych praktyk naruszony został interes zarówno konsumentów, którzy zawarli umowy jak i potencjalnych klientów przedsiębiorcy. W związku z powyższym zostało stwierdzone, iż zarzucane w decyzji praktyki naruszały nie tylko interesy ekonomiczne konsumentów, którzy zawarli umowy i nie uzyskali zwrotu wpłaconych środków pieniężnych pomimo odstąpienia od umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa w ustawowym terminie, ale też mogły naruszać interesy klientów, którzy nie odstąpili od umów, a którzy to nie otrzymali wymaganych prawem informacji. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności stwierdzone zostało, iż oceniane praktyki przedsiębiorcy, zakwestionowane w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, godziły w zbiorowe interesy konsumentów.

Bezprawność działań

Kolejną przesłanką, która musi być spełniona, aby było możliwe stwierdzenie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest bezprawność działania przedsiębiorcy rozumiana jako sprzeczność działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny zakazane przepisami prawa administracyjnego, przepisami prawa gospodarczego publicznego, przepisami prawa cywilnego. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa /Por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szewczyka, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 - 118/.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, które muszą zostać spełnione w niniejszej sprawie, aby móc uznać stosowaną praktykę za bezprawną, konieczne jest dokonanie jej oceny.

I.1 W zakresie punktu I sentencji niniejszej decyzji oceniana praktyka dotyczyła obciążania konsumentów kosztami montażu instalacji zestawu umożliwiającego korzystanie z usług świadczonych przez Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez nich od umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa, co naruszało art. 2 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, konsument który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Nie jest dopuszczalne zastrzeżenie, że konsumentowi wolno odstąpić od umowy za zapłatą oznaczonej sumy (odstępne). W razie odstąpienia od umowy umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Zwrot powinien nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie czternastu dni. Jeżeli konsument dokonał jakichkolwiek przedpłat, należą się od nich odsetki ustawowe od daty dokonania przedpłaty (art. 2 ust. 3 ww. ustawy).

Złożenie przez konsumenta zamówienia na zainstalowanie urządzeń do odbioru telewizji cyfrowej potwierdzone było dokumentem pn. „Zamówienie instalacji zestawu do

odbioru Cyfry+”. W przedmiotowym dokumencie umieszczone było oświadczenie, które podpisywał konsument: „*Oświadczenie: Niniejszym wyrażam zgodę na zainstalowanie przez LIDER (Instalator) zestawu satelitarnego otrzymanego przy zawarciu umowy o abonament CYFRA+ (Umowa) i przyjmuję do wiadomości, że w wypadku odstąpienia lub rozwiązania Umowy, uiszczona przeze mnie – na rzecz Instalatora – kwota za wykonaną przez niego usługę instalacji zestawu satelitarnego, w wysokości ... PLN, nie podlega zwrotowi*”.

Z powyższego postanowienia wynika, iż przedsiębiorca zatrzymywał wpłacone przez konsumentów kwoty w sytuacji odstąpienia przez nich od umowy instalacji.

Jak zostało opisane w części ustalającej decyzji spotkania, w trakcie których konsumenci zamawiali usługę instalacji urządzeń i wypełniali różne dokumenty odbywały się w ich domach. Przedmiotowa okoliczność jest bezsporna. Przedsiębiorca jedynie zakwestionował możliwość stosowania regulacji wynikających z ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów do umów zawieranych przez konsumentów dotyczących realizacji usług montażu. Przedsiębiorca podniósł, że umowa o instalację zestawu do odbioru Cyfry+ była objęta wyłączeniem wskazanym w art. 5 pkt 4 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, odnoszącym się do usług budowlanych. Przedsiębiorca wymienił czynności, które wykonuje instalator i wskazał, że pojęciami semantycznie najbliższymi wyrażeniu „prace budowlane” są pojęcia użyte w art. 3 pkt 7 oraz 7a ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1409 ze zm.), które wskazują, że przez roboty budowlane należy rozumieć m.in. prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego. W opinii przedsiębiorcy to specyfika czynności sprawiła, iż ustawodawca wyłączył je spod szczególnego reżymu ochronnego. Dodano, że nie bez znaczenia jest okoliczność, że konsument zawsze otrzymywał czas przynajmniej 2 dni na zastanowienie się, czy chce, aby została wykonana usługa instalacji. Stwierdzono, że brakowało w tym elemencie zaskoczenia, czy wykorzystania pewnej impulsywności w procesie decyzyjnym klienta, gdy zawierana była umowa poza lokalem przedsiębiorstwa (dowód: karty nr 20, 21).

W poruszanej przez przedsiębiorcę sprawie swoje stanowisko przedstawił Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 27 maja 2010r. (sygn. akt VI ACa 1396/09). Pomimo, że orzeczenie dotyczy innego podmiotu ma ono w tym przypadku zastosowanie. W sprawie art. 2 ust. 3 ustawy o ochronie praw konsumentów Sąd stwierdził, co następuje: „*W myśl wskazanego powyżej przepisu w sytuacji złożenia przez konsumenta oświadczenia o odstąpieniu od umowy, umowę poczytuje się za niezawartą a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. Powyższe sformułowanie - zdaniem Sądu Apelacyjnego - nie może budzić wątpliwości, iż wolą ustawodawcy było umożliwienie konsumentowi zakończenia stosunku obligacyjnego z tym skutkiem, iż jest on zwolniony od odpowiedzialności za jakiegokolwiek zobowiązania. Jedyнным obowiązkiem nałożonym na strony jest obowiązek zwrotu tego co sobie wzajemnie świadczyły w stanie niezmienionym. Z powyższej regulacji w żaden sposób nie wynika, aby przedsiębiorca mógł żądać od konsumenta, korzystającego z przysługującego mu prawa do odstąpienia od umowy, zwrotu kosztów wykonania instalacji, w oparciu o którą miało odbywać się świadczenie usługi. Konsument jest jedynie zobligowany do zwrotu ewentualnych urządzeń służących do odbioru (dekoder, modem - wręczonych przez przedsiębiorcę), nie może zaś go obciążać zobowiązanie z tytułu kosztów instalacji czy aktywacji zamówionych usług. Z tych bowiem zobowiązań w wypadku odstąpienia od umowy jest on zwolniony*”.

Problem zastosowania przepisów dotyczących umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa był również przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 grudnia 2009r. (sygn. akt XVII AmA 20/09). Sąd stwierdził, co następuje: „*Zaskarżając przedmiotową decyzję powód*

powołał się na treść art. 5 pkt 4 powołanej wyżej ustawy, który stanowi, iż przepisów o umowach zawieranych z konsumentami poza lokalem przedsiębiorstwa nie stosuje się do umów o prace budowlane. Rozstrzygnięcia zatem wymaga, czy umowy zawierane przez powoda polegające na sprzedaży i montażu urządzeń gazowych (kuchni i piecy) można zaliczyć do umów o prace budowlane.

W ocenie Sądu za zasadne należało uznać stanowisko pozwanego, iż zgodnie z treścią art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, pojęcie prace budowlanych nie obejmuje montażu urządzeń gazowych.

Zgodnie bowiem z definicją wynikającą z prawa budowlanego przez „roboty (prace) budowlane” należy rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego, przez przebudowę należy rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, przez remont należy z kolei rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym. Z kolei przez urządzenia budowlane należy rozumieć urządzenia, techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki.

Zdaniem Sądu, przy interpretacji pojęcia umowy o prace budowlane należy mieć również na uwadze, jak to czyni w decyzji Prezes UOKiK, treść art. 647 k.c. który stanowi, iż przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczania projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Ponadto SOKiK podziela przywołane przez pozwanego stwierdzenie zawarte w wyroku SN (I CSK 51/07), iż tradycyjnie przyjmuje się w orzecznictwie i doktrynie, że umowa o roboty budowlane charakteryzuje się tym, iż dotyczy przedsięwzięcia większych rozmiarów, o zindywidualizowanych właściwościach, zarówno fizycznych, jak i użytkowych, któremu w zasadzie towarzyszy projektowanie i zinstytucjonalizowany nadzór. Tymczasem, jak słusznie wskazał Pozwany, w przypadku prac wykonywanych przez Powoda, polegających na montażu urządzeń gazowych, trudno mówić o tym, iż są to przedsięwzięcia większych rozmiarów, które można by zakwalifikować jako prace budowlane.

Analiza przedstawionych przez Powoda umów zawieranych z konsumentami, w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej potwierdza, iż głównym celem zawieranych umów była sprzedaż wskazanych urządzeń, prowadzona poza lokalem przedsiębiorstwa. Prace związane z montażem uprzednio sprzedanych urządzeń, nawet te, które wymagają drobnych czynności z zakresu prac budowlanych, nie mieszczą się zdaniem Sądu w ustawowej definicji „prac budowlanych” o których mowa w art. 5 pkt 4 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż do zawieranych przez powoda umów mają zastosowanie przepisy ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów a zatem umowy te podlegają jednocześnie wynikającym z tej ustawy rygorom sprzedaży prowadzonej poza lokalem przedsiębiorstwa”.

Biorąc pod uwagę powyżej przytoczone orzeczenia sądów Prezes Urzędu uznał, że w przypadku zawieranych umów dotyczących instalacji urządzeń zastosowanie ma ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów w zakresie regulacji dotyczących umów zawieranych

poza lokalem przedsiębiorstwa. Natomiast powołane przez przedsiębiorcę wyłączenie usług budowlanych spod režimu przedmiotowej ustawy nie ma w ocenianym przypadku zastosowania. W związku z tym konsumenci, którzy zawarli umowy dotyczące instalacji urządzeń do odbioru telewizji cyfrowej mogli korzystać ze wszystkich praw wynikających z ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów. Jednym z praw, jakie przyznaje im przedmiotowa ustawa jest prawo do odstąpienia od umowy w określonym terminie, przy czym strony zwracają sobie spełnione świadczenia. Przedsiębiorca nie ma prawa również założyć, że konsument może skorzystać z tego prawa po zapłacie oznaczonej sumy (odstępnego).

Przedsiębiorca oświadczył, że klient mógł odstąpić od umowy o abonament w terminie 10 dni od dnia jej zawarcia. Jednak zauważono, że uprawnienia tego nie stosowano do usług świadczonych na podstawie umowy o wykonanie instalacji zestawu do odbioru telewizji cyfrowej. W konsekwencji konsument nie mógł odstąpić od tej drugiej umowy, a złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy o abonament nie niweczyło skutków prawnych umowy o wykonanie instalacji zestawu. Nie wykluczało to jednak odpowiedzialności za wady fizyczne i prawne takiej instalacji na zasadach ogólnych. Jak ustalono przedsiębiorca w trakcie prowadzenia działalności stosował przedmiotową interpretację przepisów przy świadczeniu usług na rzecz konsumentów oraz w przypadku rozpatrywania oświadczeń konsumentów o odstąpieniu od umów (dowód: karta nr 19).

Z powyżej przytoczonych orzeczeń wynika, że konsument ma prawo do zwrotu poniesionych kosztów z tytułu wykonania usługi instalacji w sytuacji, gdy odstąpił od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa w terminie 10 dni. Natomiast w ocenianym przypadku prawo przedsiębiorcy do zatrzymania wpłaconych środków pieniężnych zostało odzwierciedlone w oświadczeniu podpisywanym przez konsumentów w momencie złożenia zamówienia wykonania usługi. Takie zastrzeżenie w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, do których miały zastosowanie przepisy dotyczące odstąpienia od umów określone w ustawie o ochronie niektórych praw konsumentów, należało uznać za bezprawne i naruszające ekonomiczne interesy konsumentów. Wpisanie przedmiotowego oświadczenia do druku zamówienia podpisywanego przez konsumentów mogło wpływać na decyzje konsumentów o nie korzystaniu z prawa do odstąpienia od umów, gdyż mogli oni być przeświadczeni, że nie odzyskają już wpłaconych środków pieniężnych. W efekcie tego konsumenci poprzez nieotrzymanie szczegółowych informacji o swoich prawach nie korzystali z nich, tym samym byli narażeni na poniesienie kosztów, których zgodnie z ustawą nie musieliby ponieść.

Biorąc pod uwagę powyższą interpretację przepisów prawa oraz dokonane ustalenia stanu faktycznego w szczególności w zakresie brzmienia oświadczenia umieszczonego w dokumencie zamówienia, które uprawniało przedsiębiorcę do zatrzymania wpłaconych przez konsumentów kwot, a także stanowisko przedsiębiorcy co do niestosowania do zawieranych przez niego umów z konsumentami ich prawa do odstąpienia od umów bez obciążania ich kosztami montażu, Prezes Urzędu stwierdził, iż stosowana przez przedsiębiorcę praktyka naruszała interesy konsumentów oraz była bezprawna. Dlatego też zgodnie z poczynionymi ustaleniami uznane zostało, że stosowana była praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów.

I.2 W zakresie punktu I.2 sentencji niniejszej decyzji oceniana praktyka dotyczyła naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie konsumentów na piśmie o prawie odstąpienia od umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” w terminie, o którym mowa w art. 2 ust.

1, oraz niewręczania wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

Jak to zostało wykazane we wcześniejszej części decyzji do umów zawieranych przez przedsiębiorcę w sprawie zamówienia instalacji miały zastosowanie wymogi informacyjne wynikające z ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów. Tym samym był on zobowiązany przekazywać konsumentom na piśmie informacje o prawie do odstąpienia od umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, oraz miał obowiązek wręczać wzór oświadczenia o odstąpieniu od tych umów.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien przed jej zawarciem poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, i wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu, z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby); obowiązany jest także wręczyć konsumentowi pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, stwierdzające jej datę i rodzaj oraz przedmiot świadczenia i cenę.

Analiza wyjaśnień przekazywanych przez przedsiębiorcę oraz dostarczonych dokumentów wykazała, że nie wypełniał on powyżej opisanych ustawowych obowiązków informacyjnych. Jedyne dokument, który konsument otrzymywał w związku z zawarciem umowy zamówienia instalacji urządzeń był dokument pn. „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+”. Natomiast nie zawierał on informacji o prawie do odstąpienia. Konsument nie otrzymywał również treści oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa charakteryzują się tym, że konsumenci są zaskakiwani ofertą, w wyniku czego mają ograniczone możliwości jej porównania z innymi ofertami dostępnymi na rynku. Pomimo, że przedsiębiorca twierdził, że w ocenianym przypadku konsumenci nie byli zaskakiwani ofertą i dawano im czas na zastanowienie się co do zgody na montaż, jednak w tym przypadku istotne było, że już w trakcie pierwszej wizyty podpisywali oni zamówienia na montaż oraz mogli wpłacać wynagrodzenie za wykonanie usługi. Przedsiębiorca w trakcie pierwszej wizyty nie zostawiał konsumentom niezobowiązujących dokumentów, ulotek, folderów, lecz przedstawiał do podpisu dokumenty zawierające już konkretne i wiążące warunki. Tym samym w ocenianym przypadku wystąpił element zaskoczenia konsumentów dotyczący złożenia deklaracji co do zamówienia usługi montażu już w trakcie pierwszej wizyty.

W powołanym już wcześniej wyroku z dnia 9 grudnia 2009r. (sygn. akt XVII AmA 20/09) Sąd stwierdził, co następuje: „*Wobec powyższych ustaleń, stwierdzić należy, iż powód jako profesjonalista w obrocie gospodarczym, zobowiązany był przestrzegać przepisów cytowanej wyżej ustawy, w szczególności: umożliwić konsumentom zrealizowanie prawa odstąpienia od zawartej z nim umowy bez podania przyczyny przez złożenie stosownego oświadczenia na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy, poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy na wyżej wymienionych warunkach, umożliwić odstąpienie od zawartej z nim umowy bez nakładania obowiązku uiszczenia opłaty z tego tytułu.*

Wobec niezachowania przez powoda wskazanych wyżej i nałożonych przez ustawę obowiązków, uprawnione jest zawarte w zaskarżonej decyzji stwierdzenie, że działaniami tymi powód naruszył zbiorowe interesy konsumentów, którzy nieotrzymawszy od powoda szczegółowych informacji o przysługujących im uprawnieniach nie korzystali z nich narażając się w ten sposób na koszty, których zgodnie z ustawą mogliby uniknąć.

(...) Zakwestionowany wzór umowy wykorzystywany przy zawieraniu umów poza lokalem przedsiębiorcy, niewątpliwie utrudniał konsumentom korzystanie z prawa do odstąpienia od umowy bez podania przyczyny przez złożenie stosownego oświadczenia na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Nieotrzymanie rzetelnej, pełnej informacji o prawie do odstąpienia od umowy oraz wzoru oświadczenia o odstąpieniu, w konsekwencji mogło doprowadzać do nieskorzystania z tego ustawowego prawa i narażać konsumentów na straty ekonomiczne”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów konsument powinien otrzymać oprócz informacji o prawie do odstąpienia od umowy, również informację o terminie, w którym może to uczynić, a także wzór oświadczenia o odstąpieniu. „Artykuł 3 ust. 1 dotyczy informacji poprzedzającej zawarcie umowy. Nie jest dopuszczalne przesunięcie jej w czasie na inne stadia kontraktów umownych. Takie zachowanie będzie uznane za delikt profesjonalisty. Gdy ewentualny spór odszkodowawczy oparty na zarzucie naruszenia obowiązków przedsiębiorcy właśnie w tym zakresie, będzie się toczył po zawarciu umowy, wówczas powinien on być kwalifikowany jako naruszenie powinności *ex contractu*. Przedmiotem informacji są trzy grupy danych: a) istnienie i długość trwania praw odstąpienia od umowy; b) gotowy wzór odstąpienia od umowy z oznaczeniem umożliwiającym identyfikację profesjonalisty wraz z jego „geograficznym” adresem (nie wystarczy podanie siedziby w znaczeniu, jaki „siedzibie” nadaje prawo cywilne) i c) dane umożliwiające identyfikację świadczenia i jego przedmiotu, jak również datę zawarcia umowy” /E. Łętowska: Ochrona niektórych praw konsumentów Komentarz 3. Wydanie, C.H. Beck, Warszawa 2011r., str. 40/.

Analiza stosowanych przez przedsiębiorcę dokumentów wykazała, że naruszył on obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Konsumentom nie poinformowani i nie znający przysługujących im uprawnień nie korzystali z nich. W konsekwencji czego konsumenci realizowali umowy, od których mogliby odstąpić. Tym samym konsumenci podejmowali decyzje inne, niż gdyby dysponowali pełnymi, rzetelnymi informacjami o swoich prawach. W efekcie tego stosowana praktyka doprowadziła konsumentów do strat ekonomicznych.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie przesłanki wynikające z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. bezprawność działań przedsiębiorcy oraz naruszanie zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

I.3 W zakresie punktu I.3 sentencji niniejszej decyzji oceniana praktyka dotyczyła zaniechania wprowadzającego w błąd, polegającego na niepodawaniu konsumentom przy zawieraniu umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” imienia i nazwiska przedsiębiorcy, z którym ją zawierali, co naruszało art. 6 ust. 1 i 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

W niniejszej sprawie zakwestionowaną praktykę stosowała osoba fizyczna. W sytuacji, gdy działalność gospodarcza prowadzona jest przez osobę fizyczną, to jej dane osobowe stanowią firmę identyfikującą ją. Nazwa jest jedynie określeniem dodatkowym, natomiast nie może zostać uznana za określenie identyfikujące przedsiębiorcę. Na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów stwierdzone zostało, iż w przypadku dokumentu „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” przedsiębiorca posługiwał się pieczęcią zawierającą następujące dane: „LIDER 41-800 Zabrze ul. (...), NIP (...), REGON (...) tel. ...”. Natomiast na pozostałych dokumentach umieszczana była pieczęć zawierająca następujące dane:

„Autoryzowany Dystrybutor CYFRA+ nr (...) (tajemnica przedsiębiorstwa) 41-800 Zabrze, ul. (...), Tel. ... kom. ... Centrala Katowice...”. Przy tym dodać trzeba, że użyta nazwa była nazwą innego niż strona niniejszego postępowania, niezależnie działającego przedsiębiorcy (dowód: karta nr 42). W dokumentach dotyczących przyjęcia zamówienia zarówno wykonania instalacji, jak i zawarcia umów o abonament również nie podawano pełnych danych przedsiębiorcy, który świadczył usługi z zakresu montażu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, praktykę rynkową uznaje się za zaniechanie wprowadzające w błąd, jeżeli pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. W przypadku propozycji nabycia produktu, za istotne informacje, o których mowa w ust. 1, uznaje się w szczególności: imię i nazwisko (nazwę) i adres przedsiębiorcy (siedzibę) oraz przedsiębiorcy, na którego rzecz działa.

W niniejszym postępowaniu przedsiębiorca wyjaśnił, że sposób jego określania wynikał z interpretacji art. 16 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanowiącego, że podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców albo ewidencji jest obowiązany umieszczać w oświadczeniach pisemnych, skierowanych w zakresie swojej działalności do oznaczonych osób i organów, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz posługiwać się tym numerem w obrocie prawnym i gospodarczym. Prezes Urzędu nie uznał tej argumentacji. Obowiązek, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ww. ustawy, nie uchybia obowiązkom określonym w przepisach szczególnych (art. 16 ust. 2 tej ustawy). Tym samym zgodnie z przytoczoną regulacją oceniając obowiązki informacyjne przedsiębiorcy należy uwzględniać inne przepisy regulujące relacje z konsumentami.

W sprawie jawności CEIDG umożliwiającej ustalenie danych przedsiębiorcy według numeru NIP lub REGON, Prezes Urzędu stwierdził, że nie znosi to obowiązku informacyjnego jaki ciąży na przedsiębiorcy. Nie każdy konsument ma dostęp do ww. rejestru, który jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej. Należy zwrócić uwagę, że w trakcie spotkania zainicjowanego przez sprzedawcę konsument będzie miał utrudnioną możliwość sprawdzenia danych przedsiębiorcy w ww. rejestrze. W ocenie Prezesa Urzędu przedstawiona przez przedsiębiorcę interpretacja przepisów w przedmiotowym przypadku nie znajduje uzasadnienia biorąc pod uwagę prawa konsumenta do otrzymania pełnych informacji bez konieczności podejmowania uciążliwych czynności.

Ustawa o nieuczciwych praktykach rynkowych w sposób jednoznaczny określa informacje, które są istotne dla konsumenta w momencie podjęcia decyzji o zawarciu umowy i które mają na nią wpływ. Posługiwanie się przez przedsiębiorcę jedynie nazwą bez wskazania imienia i nazwiska przy prezentowaniu oferty może u konsumenta wywołać przeświadczenie, iż zawiera umowę ze spółką, a nie osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Może to wprowadzać konsumentów w błąd, co do formy prawnej podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Taki sposób przedstawienia formy działalności przedsiębiorcy, może powodować, iż jest on postrzegany przez konsumentów, jako wiarygodniejszy, o większym majątku, czy też dłuższym stażu prowadzenia działalności.

W przedmiotowym przypadku otrzymanie przez konsumentów pełnych, rzetelnych i prawdziwych informacji było tym ważniejsze, że umowa zamówienia instalacji była zawierana równolegle z umową o abonament, której stroną był inny przedsiębiorca. Ze względu na fakt, że obie umowy były niezależnie zawieranymi kontraktami, w sprawie każdej z nich konsumenci powinni byli otrzymać kompletne informacje ich dotyczące. Dlatego też

powinni otrzymać oddzielne niezależne dokumenty z jednoznacznie określonymi danymi przedsiębiorcy.

Biorąc pod uwagę powyższe konsument powinien otrzymać za pośrednictwem dokumentu zamówienia, informacji na temat danych identyfikujących przedsiębiorcę, który miał zrealizować zamówioną usługę .

W związku z faktem, że zaistniały łącznie przesłanki wynikające z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. bezprawność działań przedsiębiorcy oraz naruszanie zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Biorąc pod uwagę analizę poczynionych ustaleń oraz wyjaśnień przedsiębiorcy, a także ze względu na fakt, że w przypadku każdej z zakwestionowanych praktyk zaistniały łącznie przesłanki wynikające z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. bezprawność działania przedsiębiorcy oraz naruszanie zbiorowych interesów konsumentów, należało orzec jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji i stwierdzić, iż przedsiębiorca dopuścił się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Stwierdzenie zaniechania stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

W trakcie prowadzonego postępowania ustalone zostało, że kwestionowany w postępowaniu dokument pod nazwą „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” był stosowany w okresie od 1 lipca 2007r. do 25 marca 2013r. Przedsiębiorca wyjaśnił, że wszystkim klientom, którzy zwrócili się o zwrot kosztów, pieniądze zostały wypłacone. Koszty nie były zwracane jedynie w przypadku, gdy klient pozostawiał na swój użytek instalację, którą wykonał przedsiębiorca (dowód: karta nr 149).

W celu uzyskania pewności co do terminów zmiany stosowanych dokumentów, a także ich brzmienia i formy oraz faktycznej zmiany praktyk dotyczących przekazywanych konsumentom informacji, a także zwracania wpłaconych wcześniej kwot w przypadku odstąpienia od umów, przedsiębiorca został wezwany do udokumentowania zmiany stosowanych praktyk (dowód: karta nr 147). W odpowiedzi na powyższe przedsiębiorca wyjaśnił, że od 15 marca 2014r. nie współpracuje już z ITI Neovision SA (poprzednio Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o.) i nie ma dostępu do dokumentów stosowanych przy zawieraniu umów z konsumentami. Nie przedstawił również dowodów dokonywania zwrotu wpłaconych konsumentom środków pieniężnych w przypadku, gdy odstąpili oni od umów w ustawowym terminie, czy to w przypadku odstąpień składanych przez konsumentów po wszczęciu postępowania, czy też wcześniejszych.

W sprawie zarzutu nie podawania za pośrednictwem przedstawianych konsumentom dokumentów imienia i nazwiska przedsiębiorcy Prezes Urzędu stwierdził, że zakwestionowana praktyka nie została zmieniona. W dostarczonych dokumentach potwierdzających zawarcie z konsumentem umowy posłużono się pieczęcią, która nadal nie zawierała imienia i nazwiska przedsiębiorcy, jak w przypadku umów ocenionych we wszczęciu niniejszego postępowania. Dodatkowo zarówno na wydawanych paragonach, jak i w dokumentach potwierdzających zawarcie umów o montaż nie podawano imienia i nazwiska przedsiębiorcy, a więc danych identyfikujących go (dowód: karty nr 113-123).

Biorąc pod uwagę dokonane ustalenia stanu faktycznego oraz powyższe okoliczności i nie dostarczenie przez przedsiębiorcę dowodów potwierdzających faktyczne zaniechanie stosowania praktyk, brak było podstaw do stwierdzenia, że w wyniku podjętych działań przedsiębiorca zaniechał stosowania zakwestionowanych praktyk. Przyjęcie takiego założenia znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie Wydziału VI Cywilny z dnia 27 października 2009 r. (sygn. akt VIA Ca 365/09). Sąd stwierdził, że „*Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 23 e ust. 3 ustawy² ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 tj. wykazanie, iż przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 23 a spoczywa na przedsiębiorcy*”. Pomimo, że przedmiotowe rozstrzygnięcie zapadło pod rządami ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, to należy stwierdzić, że w przedmiotowym zakresie orzecznictwo to w pełni może być wykorzystane w postępowaniach prowadzonych w oparciu o aktualnie obowiązującą ustawę.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności uznać należało, że brak jest podstaw do uznania, że przedsiębiorca podjął działania mające na celu doprowadzenie do wyeliminowania ze stosowania bezprawnych zakwestionowanych praktyk. Jednocześnie ze względu na fakt, że ocenie w ramach przedmiotowej decyzji poddana była działalność polegająca na świadczeniu usług instalacji zestawu do odbioru Cyfry+, a następnie NC+, Prezes Urzędu uznał, że wraz z zaprzestaniem prowadzenia współpracy z ITI Neovision SA z dniem 15 marca 2014r. przedsiębiorca zaprzestał stosowania zakwestionowanych praktyk.

W związku z powyższym uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów praktyk za naruszające zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania ich stosowania z dniem 15 marca 2014r.

Wobec powyższego należało orzec jak w pkt. I sentencji decyzji.

II. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszania celowo, czy też nieumyślnie. Dlatego też Prezes Urzędu ma prawo nałożyć karę pieniężną z tytułu stosowania praktyki, gdy narusza ona interesy konsumentów bez względu na to, czy przedsiębiorca ponosi winę za jej stosowanie. Stosownie do art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszania przepisów ustawy, a także uprzednie naruszanie przepisów ustawy.

Kara nakładana przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług wymaga prowadzenia działalności w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa.

Ustalając wysokość poszczególnych kar pieniężnych Prezes Urzędu w pierwszej kolejności przeprowadził ocenę wagi stwierdzonych naruszeń przepisów, ustalając kwotę bazową, będącą podstawą do dalszych obliczeń. Następnie rozważono, czy w okolicznościach przedmiotowej sprawy występują okoliczności łagodzące lub obciążające, uzasadniające

---

² dotyczy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 z zm.)

odpowiednio zmniejszenie lub zwiększenie kwoty bazowej, a także jaki wpływ powinny mieć te okoliczności na wysokość kary pieniężnej. W dalszej kolejności sprawdzono, czy tak obliczona kara nie przekracza maksymalnej wysokości kary, jaka została przewidziana w art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Podstawą obliczenia wysokości niniejszych kar jest przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary (dowód: karta nr 150). Przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w 2013r. wyniósł (tajemnica przedsiębiorstwa) zł (słownie (tajemnica przedsiębiorstwa), w związku z czym maksymalna kara, jaka mogłaby w niniejszym przypadku zostać wymierzona, to (tajemnica przedsiębiorstwa)zł.

1. Prezes Urzędu uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu naruszenia stwierdzonego w punkcie I.1 sentencji decyzji dotyczącego obciążania konsumentów kosztami montażu instalacji zestawu umożliwiającego korzystanie z usług świadczonych przez Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez nich od umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa.

Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa w szczególności sposób regulowane są przez przepisy prawa. Ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów określa prawa konsumentów związane z dokonanymi płatnościami w sytuacji skorzystania z prawa do odstąpienia od umów. Naruszenie prawa konsumentów do zwrotu wpłaconych przez nich środków pieniężnych należy uznać za bezprawną praktykę.

W przedmiotowym przypadku ustalając wyjściowy poziom kary pieniężnej wzięto pod uwagę naturę naruszenia. Analizując powyższą sytuację stwierdzone zostało, iż przedsiębiorca dopuścił się stosowania praktyki na etapie zawarcia kontraktu z wpływem na jego wykonanie.

Nakładając karę pieniężną określoną w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu bierze pod uwagę spełnienie przesłanki określonej w ww. przepisie tj. uznanie, iż naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. W toku postępowania przedsiębiorca dostarczył swoje stanowisko w sprawie stosowanej praktyki zawierające interpretację przepisów. Analiza zgromadzonych w postępowaniu informacji wykazała, iż brak jest podstaw do postawienia przedsiębiorcy zarzutu umyślności w stosowaniu zakwestionowanej w niniejszej decyzji praktyki.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długi bo przekraczający rok okres stosowania zakwestionowanej w punkcie I.1 sentencji decyzji praktyki. Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że praktyka stosowana była przynajmniej od 01 lipca 2007r. do 15 marca 2014 r. (dowód: karta nr 149).

W oparciu o osiągnięty przez przedsiębiorcę przychód ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż natura naruszeń uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (tajemnica przedsiębiorstwa)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013r., czyli na poziomie 785 zł.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zaszyły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał, że należy wziąć pod uwagę okoliczność łagodzącą, którą jest zaprzestanie stosowania zakwestionowanej praktyki. Z dokonanych ustaleń wynika także, że przedsiębiorca zaprzestał świadczenia usługi montażu instalacji do odbioru telewizji satelitarnej, co znalazło wyraz w postaci obniżenia obliczanej kary pieniężnej o (tajemnica

przedsiębiorstwa)% . W efekcie powyższych okoliczności kara wyliczona w oparciu o wielkość bazową została obniżona o (tajemnica przedsiębiorstwa)%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę **706 złotych** (słownie: siedemset sześciu złotych), co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa)% osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2013r. przychodu oraz (tajemnica przedsiębiorstwa)% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jest ona adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego należało orzec jak w punkcie II.1 sentencji decyzji.

2. Prezes Urzędu uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu naruszenia stwierdzonego w punkcie I.2 sentencji decyzji dotyczącego naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie konsumentów na piśmie o prawie odstąpienia od umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, oraz niewręczanie wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa w szczególny sposób regulowane są przez przepisy prawa. Ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów określa w sposób szczegółowy informacje, które musi uzyskać konsument w przypadku zawierania tego typu umów. Uzyskanie tych informacji ma na celu ochronę jego interesów poprzez umożliwienie podejmowania świadomych decyzji w zakresie zawarcia i realizacji umowy.

W przedmiotowym przypadku ustalając wyjściowy poziom kary pieniężnej wzięto pod uwagę naturę naruszenia. Analizując powyższą sytuację stwierdzone zostało, iż przedsiębiorca dopuścił się stosowania praktyki na etapie zawierania umów z wpływem na wykonanie kontraktu.

Nakładając karę pieniężną określoną w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu bierze pod uwagę spełnienie przesłanki określonej w ww. przepisie tj. uznanie, iż naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. W toku postępowania przedsiębiorca dostarczył swoje stanowisko w sprawie stosowanej praktyki zawierające interpretację przepisów. Analiza zgromadzonych w postępowaniu informacji wykazała, iż brak jest podstaw do postawienia przedsiębiorcy zarzutu umyślności w stosowaniu zakwestionowanej w niniejszej decyzji praktyki.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długi bo przekraczający rok okres stosowania zakwestionowanej w punkcie I.2 sentencji decyzji praktyki. Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że praktyka stosowana była przynajmniej od 01 lipca 2007r. do 15 marca 2014 r. (dowód: karta nr 149).

W oparciu o osiągnięty przez przedsiębiorcę przychód ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (tajemnica przedsiębiorstwa)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013r., czyli na poziomie 523 zł.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał, że należy wziąć pod uwagę okoliczność łagodzącą, którą jest zaprzestanie stosowania zakwestionowanej praktyki. Z dokonanych ustaleń wynika także, że przedsiębiorca zaprzestał świadczenia usługi montażu instalacji do odbioru telewizji satelitarnej, co znalazło wyraz w postaci obniżenia obliczanej kary pieniężnej o (tajemnica przedsiębiorstwa)%. W efekcie powyższych okoliczności kara wyliczona w oparciu o wielkość bazową została obniżona o (tajemnica przedsiębiorstwa)%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę **471 złotych** (słownie: czterystu siedemdziesięciu jeden złotych), co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa)% osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2013r. przychodu oraz (tajemnica przedsiębiorstwa)% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jest ona adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego należało orzec jak w punkcie II.2 sentencji decyzji.

3. Prezes Urzędu uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu naruszenia stwierdzonego w punkcie I.3 sentencji decyzji polegającego na zaniechaniu wprowadzającym w błąd, polegającym na niepodawaniu konsumentom przy zawieraniu umów - „Zamówienie instalacji zestawu do odbioru Cyfry+” imienia i nazwiska przedsiębiorcy, z którym ją zawierali, co naruszało art. 6 ust. 1 i 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą związaną z realizacją usług na rzecz konsumentów musi przestrzegać wymogów informacyjnych określonych w różnych przepisach prawa. Jedną z ustaw mających zastosowanie jest ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Ustawa ta w sposób jednoznaczny podaje, że przedsiębiorca musi podawać konsumentom dane, które go identyfikują. W przypadku prowadzenia działalności przez osobę fizyczną takimi danymi są jego imię i nazwisko. Natomiast przez zaniechanie przekazania tej informacji naruszany był interes konsumentów.

W przedmiotowym przypadku ustalając wyjściowy poziom kary pieniężnej wzięto pod uwagę naturę naruszenia. Analizując powyższą sytuację stwierdzone zostało, iż przedsiębiorca dopuścił się stosowania praktyki na etapie zawarcia umowy z wpływem na wykonanie kontraktu.

Nakładając karę pieniężną określoną w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu bierze pod uwagę spełnienie przesłanki określonej w ww. przepisie tj. uznanie, iż naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. W toku postępowania Przedsiębiorca dostarczył swoje stanowisko w sprawie stosowanej praktyki zawierające interpretacje przepisów. Analiza zgromadzonych w postępowaniu informacji wykazała, iż brak jest podstaw do postawienia przedsiębiorcy zarzutu, umyślności w stosowaniu zakwestionowanej w niniejszej decyzji praktyki.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długi bo przekraczający rok okres stosowania zakwestionowanej w punkcie I.3 sentencji decyzji praktyki. Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że praktyka stosowana była przynajmniej od 01 lipca 2007r. do 15 marca 2014 r. (dowód: karta nr 149).

W oparciu o osiągnięty przez przedsiębiorcę przychód ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (tajemnica przedsiębiorstwa)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013r., czyli na poziomie 262 zł.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał, że należy wziąć pod uwagę okoliczność łagodzącą, którą jest zaprzestanie stosowania zakwestionowanej praktyki. Z dokonanych ustaleń wynika także, że przedsiębiorca zaprzestał świadczenia usługi montażu instalacji do odbioru telewizji satelitarnej, co znalazło wyraz w postaci obniżenia obliczanej kary pieniężnej o (tajemnica przedsiębiorstwa)%. W efekcie powyższych okoliczności kara wyliczona w oparciu o wielkość bazową została obniżona o (tajemnica przedsiębiorstwa)%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę **236 złotych** (słownie: dwustu trzydziestu sześciu złotych), co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa)% osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2013r. przychodu oraz (tajemnica przedsiębiorstwa)% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jest ona adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego należało orzec jak w punkcie II.3 sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

III. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie natomiast z art. 264 § 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku z powyższym postanowiono obciążyć przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości **40 PLN** (słownie: czterdziestu złotych).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o

Warszawa Nr 511010100078782231000000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 101 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Maciej Fragsztajn

\